

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2021. november

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága november végéig 3 549,1 milliárd forinttal **növekedett** a következő négy tényező eredményeképpen:

- **Az első tényező** a nettó forintkibocsátás 2 349,2 milliárd forint összegben, ami a költségvetés hiányát finanszírozza.
- **A második – növelő hatású – tényező** a nettó devizakibocsátás, amely 1 025,1 milliárd forinttal növelte a költségvetés adósságát.
- **A harmadik – növelő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 109,5 milliárd forinttal növelte.
- **A negyedik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 65,2 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint november végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2021-ben, milliárd forint

	2020. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2021. november		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-XL hónap			előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont	
1. Forint	29 237,266	79,7%	9 164,897	6 815,671	-0,001	2 349,225	31 586,491	78,5%	-1,19%
1.1. Hitel	1 161,614	3,2%	46,894	4,784	0,000	42,110	1 203,724	3,0%	-0,17%
1.1.1. Külföldi	1 161,614	3,2%	46,894	4,784	0,000	42,110	1 203,724	3,0%	-0,17%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
1.2. Állampapír	28 075,652	76,5%	9 118,003	6 810,887	-0,001	2 307,115	30 382,767	75,5%	-1,02%
1.2.1. Piaci értékesítésű	28 036,474	76,4%	9 118,003	6 810,887	-0,001	2 307,115	30 343,589	75,4%	-1,01%
1.2.1.1. Kötvény	18 206,614	49,6%	4 468,086	2 783,243	0,000	1 684,843	19 891,457	49,4%	-0,19%
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	658,167	1,8%	1 129,266	1 197,062	0,000	-67,796	590,371	1,5%	-0,33%
1.2.1.3. Lakossági állampapír	9 171,693	25,0%	3 520,651	2 830,581	-0,001	690,068	9 861,761	24,5%	-0,49%
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,178	0,1%	0,000	0,000	0,000	0,000	39,178	0,1%	-0,01%
2. Deviza	7 318,230	19,9%	1 900,470	875,328	109,492	1 134,634	8 452,865	21,0%	1,06%
2.1. Hitel	1 291,084	3,5%	176,032	136,558	8,141	47,615	1 338,699	3,3%	-0,19%
2.1.1. Külföldi	1 291,084	3,5%	176,032	136,558	8,141	47,615	1 338,699	3,3%	-0,19%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
2.2. Állampapír	6 027,146	16,4%	1 724,438	738,770	101,351	1 087,020	7 114,166	17,7%	1,25%
2.2.1. Külföldi	5 481,262	14,9%	1 621,090	604,945	101,218	1 117,363	6 598,625	16,4%	1,46%
2.2.2. Belföldi	545,885	1,5%	103,348	133,825	0,133	-30,343	515,541	1,3%	-0,21%
Összesen	36 555,496	99,6%	11 065,367	7 690,999	109,491	3 483,860	40 039,356	99,5%	-0,13%
Egyéb kötelezettség	128,840	0,4%	333,045	269,708	1,888	65,224	194,064	0,5%	0,13%
MINDÖSSZESEN	36 684,336	100,0%	11 398,412	7 960,707	111,379	3 549,084	40 233,420	100,0%	0,00%

A központi költségvetés devizaadóssága 2021-ben 1 134,6 milliárd forinttal 8 452,9 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2020. év végi 19,9%-os szintről ideiglenesen 21,0%-os szintre emelkedett a teljes adósságon belül.

A növekedés hátterében elsősorban a szeptemberben kibocsátott három devizakötvény áll, a 10 éves futamidejű 671,4 milliárd forint (2,25 milliárd USD) összegű, a 30 éves futamidejű 596,8 milliárd forint (2 milliárd USD) összegű és a 7 éves futamidejű 352,9 milliárd forint (1 milliárd EUR) összegű devizakötvény. A devizaadósság arányt növelte még a forint gyengülése is. Decemberben a devizaadósság ráta csökkenése várható.

A költségvetés forintadóssága november végéig 2 349,2 milliárd forinttal növekedett, és 31 586,5 milliárd forintot ért el, a forint részarány a teljes államadósság 78,5%-át teszi ki. 2020 decemberében ez az arány 79,7% volt.

2021. november végén a forint lakossági állampapírok állománya 9 861,8 milliárd forintot tett ki, ami 690,1 milliárd forint növekedést jelent 2020. december vége óta.

A lakossági állampapírkereslet döntő hányadát a Magyar Állampapír Plusz értékesítése képezte. A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állomány november végéig 948,6 milliárd forinttal 5 910,8 milliárd forintra növekedett. A nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz állománya 143,1 milliárd forint növekedés következtében 402,1 milliárd forint volt hó végén. Az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír állománya lejárat következtében 2021. november végére 165,1 milliárd forinttal csökkent, amely így 2 144,9 milliárd forintot tett ki.

Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 966,0 milliárd forint volt november végén, ami 122,4 milliárd forinttal alacsonyabb a 2020. év végi állománynál. Az Egyéves Magyar Állampapír állomány csökkenés üteme mérséklődött, amely azt jelzi, hogy a lakossági befektetők lejárat értékpapírjaik egy részéből ismét Egyéves Magyar Állampapírt vásárolnak. A gyermekek életkezdési támogatását szolgáló Babakötvény állománya 2021-ben 27,5 milliárd forinttal növekedett és november végére elérte a 137,8 milliárd forintot. Novemberben nem volt lényeges változás a Bónusz Magyar Állampapír és a Kétéves Magyar Állampapír állományában, amely 59,9 milliárd forinttal

csökkent az év során. A Kétéves Magyar Állampapír utolsó sorozata áprilisban lejárt, a Bónusz Magyar Állampapír állománya pedig érdemben nem változott az előző hónaphoz képest, és 60,9 milliárd forintos állománnyal zárt november végén.

Az ÁKK Zrt. november hó folyamán összesen 145,6 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír állománya novemberben 47,0 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,6%-a, 4 519,2 milliárd forint államkötvény és 0,4%-a, 19,7 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje november végén 6,1 év volt, amely nem változott az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A korábbi dollárkötvény kibocsátások óta eltelt időszakban az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 65,2 milliárd forinttal növekedett. November végén az állomány 194,1 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,5%-át jelenti.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* novemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,2-ről 1,6-re csökkent. A *kötvénnyauctionok*on a havi átlagos fedezettség az előző havi 3,3-ről 2,7-re mérséklődött.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 163 bázisponttal növekedett, és 2,81%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 3,01% lett, amely 126 bázisponttal magasabb az októberi értéknél.

Az *5 éves kötvény* utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam 3,86%-ot ért el, amely 74 bázisponttal magasabb az október végi aukción kialakult átlaghozamtól. A *10 éves kötvény* utolsó novemberi aukciójának 4,02%-os átlaghozama 24 bázisponttal magasabb az októberi utolsó aukción kialakult átlaghozamtól. A *15 éves kötvénnyauction* 4,14%-os átlaghozama 10 bázisponttal alacsonyabb az októberi utolsó aukción kialakult átlaghozamtól. A *20 éves kötvénnyauction* a hozam 4,28%-ot ért el, ami 19 bázisponttal nagyobb, mint az októberi utolsó aukción kialakult átlaghozam. A *30 éves zöld kötvény* 4,39%-os átlaghozama 81 bázisponttal haladja meg a legutóbbi, szeptember végi aukción kialakult átlaghozamot.

Budapest, 2021. december 10.

Kurali Zoltán
vezérigazgató